

Předmluva	7
SPOLEČNOST, VÝCHOVA A VYCHOVATELÉ	11
Vychovatel jako průvodce na cestě k individualizaci a k socializaci	17
Předběžné poznámky k pojetí výchovy a k otázce konfliktů v duševním životě moderního člověka	24
Úvahy o předpokladech pojetí normálního a patologického	28
Normální a odchylné jednání ve světle každodenních zkušeností ..	30
Specifika a cíle školské výchovy z horizontu „bezproblémové“ fungující společnosti	34
Čas kacířských otázek	37
Problematika sociálních norem ve školském prostředí z pohledu hodegetiky – shrnutí	40
Poznámky	44
ZÁŠKOLÁCTVÍ JAKO FORMA ODPORU NEBO ÚTĚK OD POVINNOSTÍ?	46
Záškoláctví jako porušení sociální normy	46
Záškoláctví ve světle právních sankcí	49
Dětské potulky	50
Výchovná péče a přístup k toulavým dětem	52
Kratší zanedbání návštěvy školy	56
Vliv výchovně závadného rodinného prostředí na školní docházku	56
Poruchy docházky u dětí z výkonově orientovaných a autoritativních rodin	57
Útěk od školních povinností do náruče hýčkájící matky	57
Řízené absence a zisk ze zanedbání povinností	59
„Invalidizující úzkost“ vedoucí k absenci	60
Cesty k nápravě	61
Poznámky	62

AGRESIVITA A NÁSILNÉ CHOVÁNÍ 63

Násilí v ohrožené společnosti	63
Rekapitulace nejčastějších definic a vyjasnění základních pojmů	66
Geneticky podmíněné vzorce jednání nebo výsledek sociálního učení?	68
Agrese a vývoj lidského jedince	70
Iničiální výchova k násilí	71
Agresivita ve školním prostředí	71
Poznámky	74

**VLIV MEDIÁLNÍHO NÁSILÍ
NA PSYCHOSOCIÁLNÍ VÝVOJ
NEZRALÝCH JEDINCŮ** 75

Generátor násilí či zdroj informací a prostředek k odreagování	75
Poznámky	83

SYSTEMATICKÁ PSYCHOTRAUMATIZACE VE SKUPINĚ 85

Skupinová psychotraumatizace ve školní třídě	88
Lze šikaně ve školní třídě účinně předcházet?	90

DEVIANTNÍ JEDNÁNÍ A ZÁVADOVÉ PARTY 92

Fyziologické, psychologické a sociologické teorie deviantního jednání	92
Význam deviací ve společenském životě	96
Výchova a deviantní osobnost	97

**BEZÚČELNÉ NIČENÍ VĚCÍ,
VANDALISMUS, SPREJEŘI A GRAFFITI** 99

Vandalismus, rodina a škola	100
Nová sociologie a hledání identity v postmoderním věku	101
Poznámky	103

DELIKVENCE 104

Zvláštnosti juvenilní delikvence	104
Prevence kriminality u dětí a mladistvých	112
Poznámky	115

ALKOHOLISMUS	117
Ve znamení Dionýsa, pravdy a transcendence	117
Alkoholismus u mladistvých	118
Poznámky	124
DĚTI, MLÁDEŽ A DROGOVÁ ZÁVISLOST	125
Závislost v zorném úhlu hlubinné psychologie	127
Rodina, společnost a škola	128
Na cestě k drogové závislosti	130
Kompetence učitele a drogová závislost	133
Poznámky	134
KRIZOVÉ STAVY U DĚTÍ A MLÁDEŽE	135
Příčiny krizových stavů	136
Krise jako výzva ke změně	137
Krizový stav a fáze krizí	139
Životní problémy a náběhy ke krizím	140
Zásady psychologické první pomoci v tísňivé situaci	142
Prevence krizových stavů a patologických zátěží v prostředí školy	147
Odborná pomoc mladému člověku v krizi ve školním prostředí	147
Vliv atmosféry školy na psychickou pohodu žáků	148
Poznámky	150
SEBEZNIČUJÍCÍ TENDENCE A SEBEVRAŽEDNÉ JEDNÁNÍ ...	151
Úmyslné ukončení vlastního života	151
Orientační klasifikace sebevražedných a jim podobných autodestruktivních aktivit	152
Zvláštnosti sebevražedného jednání u nedospělých	154
Sebepojetí a motivy patologického vztahu k životu	155
Charakteristiky mladistvých sebevrahů – predilekční vlastnosti budoucích suicidiantů	157
Suicidiální vývoj jedince a jeho charakteristické rysy	159
Signály, které by měly pedagogy a vychovatele varovat	160
Prevence suicidiálního jednání ve školním prostředí	161
Poznámky	162
LITERATURA	164